

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2013/2093(INI)

17.10.2013

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

k akčnému plánu pre európsky maloobchod v prospech všetkých zúčastnených strán
(2013/2093(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: David Casa

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. berie na vedomie význam maloobchodného sektora, ktorý zamestnáva takmer 15 % všetkých pracujúcich v EÚ, tak kvalifikovaných ako aj nekvalifikovaných, a osobitne upozorňuje na jeho význam pre mladých ľudí; uznáva prístup Komisie, ktorý vychádza z presvedčenia, že podpora mobility by mohla prispieť k rastu sektora, ale zdôrazňuje, že sprostredkovanie práce v zahraničí by sa nemalo považovať za východisko z krízy; rovnako berie na vedomie, že v tomto sektore pôsobí 29 % všetkých podnikov v EÚ vrátane veľkého počtu MSP; domnieva sa tiež, že tradičné remeslá za ostatné roky utrpeli a že sú potrebné opatrenia na posilnenie a presadzovanie kvalitných pracovných miest v sektore;
2. zdôrazňuje skutočnosť, že maloobchodníci ponúkajú rôznorodé a moderné spôsoby nákupu a predaja tovaru a služieb, čo prispieva k širšej ponuke pre spotrebiteľov a k pružným pracovným príležitostiam, najmä pre mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných;
3. zdôrazňuje, že je potrebný jednotný a súdržný plán činností, ktorý bude účinným spôsobom koordinovať jednotlivé politické oblasti, aby sa v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 rovnakou mierou zvýšila výkonnosť maloobchodného sektora v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti a aby sa zamerala pozornosť na zachovanie a vytváranie kvalitného a udržateľného zamestnania;
4. domnieva sa, že v dôsledku hospodárskej recesie došlo k výraznému úbytku pracovných miest v sektore, a to aj u veľkých maloobchodníkov, čo viedlo viac ako kedykoľvek predtým k nútenému skracovaniu pracovného času zamestnancov; konštatuje, že niektoré nadnárodné spoločnosti využili krízu ako zámienku na zníženie počtu zamestnancov, zvýšenie pracovnej záťaže, zneužívanie systémov mzdových dotácií a skrátenie pracovného času, hoci si zachovali kladné hodnoty ziskovosti;
5. zdôrazňuje, že je dôležité zamerať sa na nesúlad medzi zručnosťami pracovných síl a požiadavkami maloobchodného sektora s osobitným dôrazom na krajiny s vysokou úrovňou nezamestnanosti mládeže a dôkladne pri tom zvážiť zlepšenie pracovných podmienok, a napomáhať tak vytváranie pracovných miest predovšetkým pre mladých ľudí, dlhodobo nezamestnané osoby, starších pracovníkov a osoby so zdravotným postihnutím, a zároveň zvážiť potrebu rozširovania zručností prostredníctvom celoživotného vzdelávania s cieľom umožniť zamestnancom vykonávať nové úlohy, ktoré vyplývajú z inovácií; zdôrazňuje tiež, že zamestnávateľia by mali byť proaktívny pri pravidelnej príprave zamestnancov na zmeny a inovácie v ich sektore;
6. s ohľadom na túto skutočnosť a s cieľom účinne bojovať proti problému, ktorý spočíva v nesúlade medzi zručnosťami a požiadavkami maloobchodného sektora, treba stanoviť jednoznačné požiadavky tohto sektora, pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, a aktívne zapojiť všetky zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov a podnikového sektora;

7. domnieva sa, že mzdy v maloobchodnom predaji sú všeobecne nižšie ako priemerné mzdy v iných sektoroch, a že táto skutočnosť spôsobuje nedostatok kvalifikovaných síl, pretože nízke mzdy odrádzajú pracovníkov s vysokou kvalifikáciou od zotrvania v sektore a vedú k tomu, že ho nepovažujú za sektor, v ktorom je možné budovať kariéru; odporúča preto členským štátom a podnikom, aby podľa potreby prijali mzdové sadzby v tomto sektore, ktoré zamestnancom zaistia dôstojné životné podmienky, čo by sa vždy malo uskutočňovať na základe dohody so sociálnymi partnermi;
8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sektor zamestnáva veľký podiel mladých zamestnancov, čo je spojené so značnou fluktuáciou, pričom všeobecnou tendenciou je prijímať mladých ľudí s nízkymi nákladmi a na pružné pracovné zmluvy a následne ich nahrádzať, keď dosiahnu o niečo vyšší vek, a tiež nahrádzať zamestnancov, ktorí majú trvalejšie zmluvy spojené s vyššími nákladmi; vyzýva členské štáty, aby prijali plány poskytujúce stimuly na vzdelávanie a rekvalifikáciu starších pracovníkov; domnieva sa, že je naliehavo potrebné podporiť toto odvetvie, aby sa zabezpečilo vytváranie dlhodobých a dôstojných pracovných miest;
9. vyzdvihuje, že je potrebné, aby sa dostupné a plánované nástroje na úrovni EÚ využívali vo väčšej miere na podporu štruktúrovaných partnerstiev medzi poskytovateľmi odborných zručností a podnikmi pod záštitou programu Erasmus pre všetkých, a to vrátane aliancií pre sektorové zručnosti a iniciatívy na ochranu európskej mládeže; nabáda na vytváranie partnerstiev medzi školami a podnikmi, akým je napríklad systém duálnej odbornej učňovskej prípravy, ktorý podporuje Európske združenie učňovskej prípravy;
10. domnieva sa, že odvetvie sa vyznačuje značnou flexibilitou, pričom sa využívajú pracovníci so zmluvami na dobu určitú a dočasní agentúrni zamestnanci; domnieva sa tiež, že v tomto sektore je tendencia vyžadovať od pracovníkov prácu počas sviatkov a v nedeľu, ako aj prácu v nočných a večerných hodinách, čo by mohlo mať negatívny vplyv na zdravie pracovníkov a ich rovnováhu medzi súkromným a pracovným životom; poukazuje na význam podporovanie zdravej rovnováhy medzi prácou a súkromím, a preto vyzýva členské štáty, aby prispôsobili svoje politiky súvisiace s prácou počas sviatkov a v nedeľu v maloobchodnom sektore, aby sa podporila zdravá rovnováha medzi prácou a súkromím pre pracovníkov bez toho, aby to malo nepriaznivý vplyv na MSP v tomto sektore; vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby rozhodne zvažili prijatie politík, ktoré by prácu v nedeľu považovali vždy za dobrovoľnú, primerane platenú, vyváženú náhradným voľnom, pričom výnimky musia byť dostatočne odôvodnené;
11. vyzýva sociálnych partnerov, aby ako vzor použili rad dohôd uzavretých medzi jednotlivými spoločnosťami, ktoré podporujú systém, v rámci ktorého si zamestnanci sami spravujú rozvrhnutie svojho pracovného času a môžu si týždeň dopredu naplánovať nadčas či dodatočné pracovné hodiny namiesto toho, aby boli s krátkym časovým predstihom žiadaní takú prácu odvieť, a z osobných dôvodov si môžu zvoliť prácu v inej predajni ako v predajni, kde bežne pracujú;
12. žiada väčšiu podporu a povzbudenie najmä pre inovatívne MSP a družstvá a pre MSP a družstvá, ktoré prispievajú k sociálnemu hospodárstvu, ktoré sa riadia novými požiadavkami trhu a sú ohľaduplné voči životnému prostrediu a sociálne zodpovedné, s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť maloobchodného sektora EÚ, znížiť ceny účtované

spotrebiteľom, zvýšiť kvalitu služieb a vytvárať nové pracovné príležitosti;

13. berie na vedomie nové významné trendy, ktoré zvyšujú efektivitu poskytovania maloobchodných služieb a nabáda k podpore tohto vývoja aj v rámci jednotného digitálneho trhu, najmä jeho cezhraničného rozvoja; žiada dodatočnú podporu pre menších maloobchodníkov, keďže im spravidla spôsobuje väčšie ťažkosti udržať krok s meniacimi sa technológiami;
14. poukazuje na to, že veľkí maloobchodníci získali na úkor malých podnikov a mikropodnikov väčšinu výhod, a to vďaka svojej schopnosti využívať úspory z rozsahu, zvyšovať produktivitu a ponúkať nižšie ceny; poznamenáva, že táto skutočnosť vzbudzuje obavy, pokiaľ ide o sociálnu a miestnu súdržnosť, lebo z centier miest, menších sídiel a vidieckych oblastí miznú malé obchody, ktoré sú nahrádzané nákupnými strediskami mimo mesta, v dôsledku čoho majú najmä staršie a postihnuté osoby problémy so zabezpečením základných životných potrieb; poznamenáva, že táto situácia viedla u drobných maloobchodníkov k zrušeniu mnohých pracovných miest; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili investície a stimuly na podporu malých a stredných podnikov v tomto sektore a aby prijali prísne právne predpisy upravujúce otváracie hodiny s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž;
15. poznamenáva, že nelegálna práca je dôležitou otázkou v rámci maloobchodného sektora, keďže zahŕňa veľké sociálne riziká a prináša nízke príjmy zamestnancom, ktorí nemajú prístup k zdravotnému poisteniu a sociálnym dávkam, má negatívny vplyv na hospodárstva členských štátov a finančnú životaschopnosť európskeho sociálneho modelu a narúša financovanie a poskytovanie sociálnych dávok a verejných služieb; so znepokojením poznamenáva, že úrady práce v mnohých členských štátoch nemajú dostatok zamestnancov; žiada, ak je to potrebné, o riadne vykonávanie existujúcich právnych predpisov v oblasti sociálnych vecí a práce a na častejšie vykonávanie inšpekcií práce; víta iniciatívu Komisie na zapojenie sa do dialógu so zainteresovanými stranami maloobchodného sektora v rámci Európskej platformy boja proti nelegálnej práci s cieľom posúdiť vplyv neformálneho hospodárstva na pracovné podmienky a zvoliť prístup na úrovni EÚ na boj proti nemu; domnieva sa, že by bolo žiaduce, aby organizácie zamestnávateľov vylúčili zamestnávateľov, ktorí využívajú nelegálnych zamestnancov;
16. víta skutočnosť, že Komisia vo svojom oznámení vyzýva na zaistenie bezpečnosti pri práci prostredníctvom rozvoja inteligentných skladov, ktoré znížia riziko nehody vyplývajúce z premiestňovania ťažkých nákladov v jednom z najnebezpečnejších sektorov, najmä v súvislosti so stresom pri práci a s muskuloskeletálnymi poruchami spôsobenými chybným držaním tela; v súvislosti s posledným aspektom vyzýva Komisiu, aby podnikla kroky tým, že sa znovu začne zaoberať návrhom smernice, ktorý bol pred nedávnom odložený;
17. hoci považuje franchising za užitočný nástroj na dosiahnutie rastu v sektore a vytváranie pracovných miest, vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niektorých prípadoch sa podnikové zmluvy platné v spoločnosti poskytujúcej franchising nevzťahujú na zamestnancov spoločnosti nadobúdajúcej franchising;
18. domnieva sa, že sociálny dialóg v maloobchodnom sektore dosahuje uspokojivú úroveň, a preto víta rozhodnutie Komisie zriadiť stálu pracovnú skupinu pre konkurencieschopnosť

obchodu, ktorej členmi budú členské štáty a príslušné zainteresované strany;

19. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v oznámení Komisie chýba akýkoľvek odkaz na fenomény sociálneho dumpingu, ktoré v odvetví existujú a vedú niektoré nadnárodné spoločnosti k tomu, že investujú v krajinách, ktoré bránia vo výkone slobody združovania a práva na kolektívne vyjednávanie;
20. domnieva sa, že právne predpisy v oblasti maloobchodného trhu by mali byť dôslednejšie podložené faktami, najmä pokiaľ ide o potrebu náležite preskúmať vplyv právnych predpisov na malé podniky a porozumieť tomuto vplyvu;
21. vyzýva na prijatie opatrení na úrovni EÚ aj jednotlivých štátov na odstránenie nepotrebných regulačných obmedzení a administratívnych prekážok, ktoré môžu obmedzovať rast, inovácie a tvorbu pracovných miest v týchto sektoroch;
22. poukazuje na to, že 8,7 % európskeho obyvateľstva nemalo v roku 2010 prístup k potravinám v primeranom množstve a primeranej kvalite; zdôrazňuje význam politiky EÚ pri podpore dostupnosti maloobchodných predajní potravín predovšetkým v znevýhodnených oblastiach, ktoré zabezpečujú kvalitné potraviny za prijateľnú cenu, a tiež politiky na podporu dôstojných pracovných podmienok;
23. zdôrazňuje význam malých a stredných maloobchodníkov z hľadiska oživenia, rozmanitosti a živosti centier miest a dedín, zabezpečenia možností nákupu pre miestnych obyvateľov vrátane starších osôb, a z hľadiska zamestnanosti vo vidieckych oblastiach.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	17.10.2013
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 34 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zanoni, Inês Cristina Zuber
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor, Tatjana Ždanoka
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Eric Andrieu, Pilar Ayuso, Eduard-Raul Hellvig, Roberta Metsola